

42ste vergadering

Donderdag 26 januari 2006

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 110 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Azough, Van Baalen, Bakker, Balemans, Van Beek, Blok, Van Bochove, Boelhouwer, Bos, Brinkel, Bussemaker, Van de Camp, Çörüz, Crone, Van Dam, Depla, Van Dijk, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Duyvendak, Eerdmans, Van Egerschot, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Van Gent, De Haan, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Herben, Hermans, Van Heteren, Van Hijum, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Irrgang, Jager, Joldersma, Jungbluth, Kalsbeek, Kant, Karimi, Knops, Koomen, Koopmans, Kraneveldt, Kruijsen, Van der Laan, Lambrechts, Leerdam, Lenards, Van Lith, Luchtenveld, Mastwijk, Meijer, Van Miltenburg, Mosterd, Nawijn, De Nerée tot Babberich, Nijs, Noormanden Uyl, Omtzigt, Oplaat, Örgü, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Rouvoet, Samsom, Van der Sande, Van Schijndel, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaij, Straub, Szabó, Tichelaar, Tjon-A-Ten, Vendrik, Verbeet, Vietsch, Visser, Van der Vlies, Vos, Bibi de Vries, Jan de Vries, Klaas de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Weisglas, Wilders, De Wit en Wolfsen,

en de heer Remkes, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Donner, minister van Justitie, de heer Veerman, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en mevrouw Ross-van Dorp, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van Oerle-van der Horst, wegens bezigheden elders;

Ferrier, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering;

Van Winsen, wegens verblijf in het buitenland;

Van der Vlies, alleen voor de avondvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Rijsoctrooiwet 1995 ter implementatie van de richtlijn inzake handhaving van intellectuele-eigendomsrechten (Wijziging Rijsoctrooiwet 1995 in verband met implementatie richtlijn handhaving intellectuele-eigendomsrechten) (30222, R1797)).**

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en, na goedkeuring van de onderdelen, zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: U bent misschien verbaasd dat ik de vergadering open, terwijl wij zo dadelijk het burgerinitiatief gaan behandelen, maar dat is omdat het vandaag de laatste donderdag van januari is. Waarom open ik op de laatste donderdag van januari zelf de vergadering, terwijl ik over twee minuten in vak-K zal zitten? Omdat het gedichtendag is, zoals u weet.

Het thema van de gedichtendag van vandaag is poëzie en beeldende kunst. Ik begin de vergadering met het voorlezen van een gedicht dat Maria Barnas heeft geschreven bij een schilderij van Rembrandt, het borstbeeld van een man in oosterse kleding, u ziet het schilderij misschien voor u. Zij heeft dit gedicht geschreven in het kader van het Rembrandtjaar en ook ter gelegenheid van gedichtendag.

“Uit een

Hij ziet zich het liefst in het donker
van een andere gedaante staan de schilder

de denker de verre de vreemde
een bedelaar met de gebaren

van een menigte. Ik beeld zijn ogen af
door ernaar te kijken en zijn ogen

zetten mij neer volgen me dwars
door een gedetailleerde kamer.

De gedachten die ik vastleg leggen mij vast
dwingen de wens af een ander te zijn.

Ik schrijf over mijzelf en over mijzelf
alleen terwijl wij ons in uiteenlopende

Voorzitter

gedaanten uiteen zien gaan”.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Hamer

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en het voorstel tot wijziging van het Reglement van de commissie voor de Verzoekschriften in verband met de invoering van het burgerinitiatief (30140).**

(Zie vergadering van 25 januari 2006.)

De beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Weisglas**: Mevrouw de voorzitter. Binnen één minuut spreek ik nu vanaf een andere plaats en in een geheel andere rol. Ik zal geen poging doen om mijn antwoord in dichtvorm te presenteren.

Met het burgerinitiatief wordt een instrument geïntroduceerd waarmee burgers een nieuw onderwerp of voorstel kunnen agenderen in de Kamer. De aanleiding voor het voorstel is, zoals wij allemaal weten, de motie-Dubbelboer c.s. (29200-VII, nr. 15), die op 31 maart 2004 door de Kamer is aangenomen en waarin het Presidium is gevraagd om een overzicht te geven van de voor- en nadelen van het invoeren van het burgerinitiatief op landelijk niveau. De heer Van der Staaij vroeg waarom ik, maar ook het Presidium, procedureel verder ben gegaan dan die motie door een compleet voorstel voor reglementswijziging te presenteren. De afweging is geweest dat wij het om praktische redenen in één ronde wilden doen en meteen met concrete voorstellen wilden komen. Wij hadden ook kunnen kiezen voor een hoofdlijnen debat over de voor- en nadelen en voor het daarvan afhankelijk maken van het presenteren van het voorstel. Wij hebben deze keuze vooral om praktische overwegingen gemaakt. Ook nu wij het in één ronde doen, kosten dingen meer dan je zelf soms wilt; dat kwam ook door de Kameragenda voor het reces. Nu staan wij echter hier om dit te behandelen.

De heer Dubbelboer zei gisteren tegen mij dat ik de adoptievader van het door hem gepresenteerde idee was. Dat ben ik graag. Hij is absoluut de echte vader. Ik hoop, om even door te gaan in de door de heer Dubbelboer gehanteerde beeldspraak, dat mevrouw Spies, de heer Van Beek, de heer Slob en de heer Van der Staaij na het debat van vandaag bereid zijn om met z'n vieren de adoptieouders van het voorstel te zijn.

Het zal niemand verbazen dat ik mij kan vinden in de hoofdlijnen van de inbreng van de heer Dubbelboer, die ook op nadelen en risico's van het voorstel heeft gewezen. Het burgerinitiatief is een concrete maatregel van bestuurlijke vernieuwing om de afstand tussen burger en politiek te verkleinen en om de relatie tussen hen te verbeteren. Het biedt burgers de mogelijkheid om onderwerpen aan te dragen voor de landelijke politieke agenda. Zoals de heer Slob gisteren zei, past het inderdaad in het kader van de vertegenwoordigende, representatieve democratie. Het instrument gaat niet in

tegen de basiskenmerken van onze representatieve democratie, maar past daar juist in. Het is een instrument om de representatieve democratie beter, iets beter, te kunnen laten functioneren, maar het tast haar absoluut niet aan. Dat ben ik eens met de heer Slob en dat is ook heel erg belangrijk.

De kern van het initiatief is dus dat indieners de garantie krijgen dat het onderwerp zal worden geagendeerd, dat daarover gedebatteerd zal worden en dat de Kamer een standpunt erover zal innemen, welk standpunt dan ook. Indieners krijgen dus, in tegenstelling tot bijvoorbeeld bij een correctief referendum, absoluut niet de garantie dat datgene wat zij inhoudelijk willen bereiken, de uitkomst van het debat zal zijn. Het gaat om agenderen, debatteren en het innemen van een standpunt door de Kamer. Dat is de kern. Ik ben ervan overtuigd dat op die manier een brug – een verdere en ook een bescheiden brug – geslagen kan worden tussen in de samenleving levende ideeën en discussies in de Kamer, waardoor die discussies scherper toegespitst kunnen worden op de ideeën in de samenleving. Het burgerinitiatief kan leiden tot oplossingen, gekozen door de gekozen volksvertegenwoordigers, voor problemen die door burgers op deze manier worden aangedragen.

Mevrouw Spies, de heer Van Beek, maar ook anderen vragen zich af of het nu wel zo nodig is, want wij krijgen nu al e-mails, petitie's, telefoontjes, brieven, gesprekken op het schoolplein – iedere dag zei mevrouw Spies en misschien vanmorgen ook weer – dus weten wij toch al wat er zoal speelt en wat burgers willen? U hoort mij niet zeggen dat u dat niet weet, dat zou nogal aanmatigend zijn, zowel in mijn rol als voorzitter als persoonlijk. Ik zou dat ook niet tegen mijzelf zeggen. Wij weten zeer zeker wat er in de samenleving leeft, wat mensen willen. Mevrouw Spies wees terecht op de jaarcijfers van ons werk en zei dat je dan toch nauwelijks kunt voorstellen dat er onderwerpen zijn die niet worden opgepakt. Daar ben ik het niet mee oneens, maar ik vind het toch belangrijk dat het burgerinitiatief een formele garantie geeft van agendering, behandeling en standpuntbepaling. Burgers moeten immers maar afwachten of hun e-mail wordt "opgepikt". Wat ik ook belangrijk vind, is dat het aankomt bij de politiek, de Kamer als geheel, en dat het niet via een Kamerlid, een politieke partij of fractie loopt. Natuurlijk wil ik hiermee niets afdoen aan het belang van politieke partijen, van dat ene Kamerlid of die ene fractie, maar ik kan mij voorstellen dat burgers, vooral als zij zich moeten groeperen tot 15.000, het belangrijk en prettig vinden om de Kamer als geheel op deze wijze te benaderen. Het is dus geen of-of, het een sluit het ander niet uit. Politici zullen zelf ook blijven agenderen. Ik ben het niet eens met de heer Van Beek, die heeft gezegd – ik heb zijn opmerking overigens ook al eerder gelezen en gehoord – dat het luie politici kweekt. Ik geloof dat echt niet, ik denk eerlijk gezegd dat het nog actievere politici kweekt. Ik draai het om, want er komt immers een kanaal bij waarlangs de voorstellen binnenkomen. Dat is eigenlijk de kern van mijn enthousiasme voor het burgerinitiatief; het komt eraast, het kan een bescheiden bijdrage leveren aan het opheffen van de kloof tussen politiek en de mensen die ons hebben gekozen. Ik zoek al zo lang naar een ander woord voor "kloof" maar kan dat ook vandaag niet vinden.

Tegen die achtergrond is ook geprobeerd om het aantal inhoudelijke en procedurele beperkingen bij het burgerinitiatief zo klein mogelijk te houden, om de